

Maatschappelijke impact via kennisbenutting

NWO bevordert wetenschappelijk onderzoek van wereldklasse. Dit onderzoek heeft wetenschappelijke en maatschappelijke impact. Kennisbenutting vergroot de kans op maatschappelijke impact van onderzoek en is daarom een belangrijk onderdeel van de NWO-strategie 2019-2022. Via haar kennisbenuttingsbeleid bevordert NWO de mogelijke bijdrage vanuit onderzoek aan maatschappelijke vraagstukken door het stimuleren van productieve interacties met maatschappelijke belanghebbenden. Zowel tijdens de ontwikkeling als in de uitvoering van het onderzoek, in de mate waarin dat past binnen de doelstellingen van een financieringsinstrument.

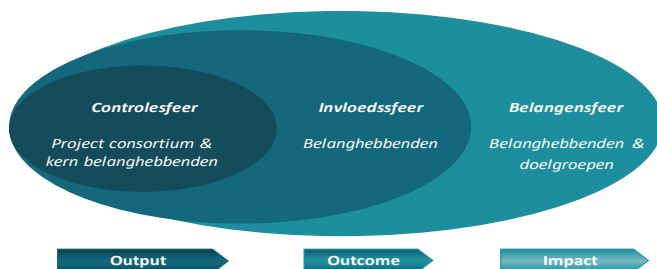
Maatschappelijke impact

De samenleving staat voor steeds complexere uitdagingen waarvoor oplossingen moeten worden gevonden. Denk aan de energietransitie, de bemensbaarheid van de zorg, of klimaatverandering. Nieuwe kennis en inzichten vanuit wetenschappelijk onderzoek kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken van vandaag én van morgen. De kans op maatschappelijke impact van onderzoek wordt vergroot door gebruikers te betrekken die mogelijk de kennis uit onderzoek willen benutten.

Maatschappelijke impact kent vele aspecten. Zo is wetenschappelijke kwaliteit een voorwaarde voor maatschappelijke impact en is maatschappelijke impact nooit alléén een resultaat van kennis en inzichten uit onderzoek. Bovendien wordt maatschappelijke impact vaak pas gerealiseerd vele jaren nádat een onderzoeksproject is afgesloten.

De bijdrage van kennisbenutting aan maatschappelijke impact

Kennisbenutting wordt gezien als een iteratief proces richting maatschappelijke impact. Door vanaf het begin van de onderzoeksformulering en gedurende de uitvoering van het onderzoek voortdurend afstemming te laten plaatsvinden tussen onderzoekers en mogelijke kennisgebruikers, neemt de kans op productieve interacties en kennisbenutting toe. En daarmee ook de kans op maatschappelijke impact.

Definitie maatschappelijke impact

Maatschappelijke (culturele, economische, industriële, ecologische of sociale) veranderingen die (mede) het gevolg zijn van door onderzoek gegenereerde kennis en kunde.

Definitie kennisbenutting

De toepassing van kennis door productieve interacties met een belanghebbende doelgroep om maatschappelijke – waaronder economische – waarde te creëren.

Productieve interacties

Een 'interactie' is een contact tussen een onderzoeker en een belanghebbende doelgroep. Dit is productief als belanghebbende doelgroepen proberen om de kennis te gaan gebruiken om maatschappelijke doelen te vervullen. Interacties kunnen direct/persoonlijk, indirect of financieel zijn. Het aantal en de kwaliteit van de productieve interacties vormen een maat voor de kans op maatschappelijke impact.

Foto iStock

Strategie voor maatschappelijke verandering

Door het gebruik van een Theory of Change en een bijbehorende Impact Pathway kan een goed doordachte strategie richting gewenste maatschappelijke impact worden ontwikkeld.

Output, outcome en impact

Onder output rekent NWO de directe inzichten vanuit een onderzoeksproject. Onder outcome verstaan we veranderingen in gedrag, relaties, acties en activiteiten van private en publieke partijen op basis van output van onderzoek. Onder de uiteindelijk beoogde maatschappelijke impact verstaan we veranderingen in de maatschappij.

Theory of Change

Een Theory of Change is een narratief dat inzichtelijk maakt hoe onderzoek naar verwachting veranderingen teweeg kan brengen voor een beoogde doelgroep in een specifieke context. Het laat in tussenstappen zien welke activiteiten bijdragen aan het uiteindelijke doel.

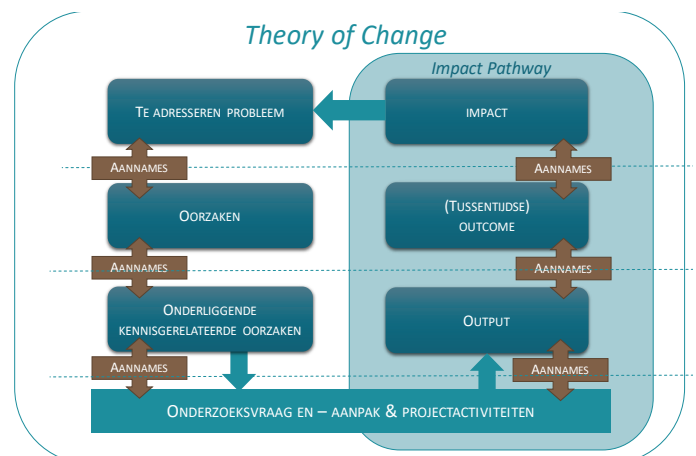
Het startpunt is een beschrijving van de op te lossen uitdagingen. Vervolgens worden de aannames en oorzaken die daaraan ten grondslag liggen geanalyseerd. Zo worden kennisgerelateerde oorzaken en daarmee samenhangende kennisbehoeften geïdentificeerd.

De behoeften worden vertaald in na te streven outputs van onderzoek. Deze outputs worden gebruikt door verschillende groepen gebruikers, die de kennis en inzichten toepassen en aanpassen om de geschetste oorzaken van problemen aan te pakken.

In het aanpakken van de eerder geïdentificeerde oorzaken liggen de outcomes van het onderzoek. Hierdoor wordt de nagestreefde verandering, de impact, gerealiseerd.

Impact Pathways

De weg van output via outcomes naar mogelijke maatschappelijke impact wordt in impact pathways gespecificeerd. Een impact pathway is een schematische weergave van de wijze waarop gegenereerde kennis en inzichten, via gespecificeerde productieve interacties, kunnen bijdragen aan de beoogde verandering.

Implementatie kennisbenuttingsbeleid

Niet ieder financieringsinstrument richt zich in dezelfde mate op het vergroten van de kans op maatschappelijke impact. Om recht te doen aan de verschillende verwachtingen op het gebied van maatschappelijke impact, hanteert NWO drie impactbenaderingen die kennisbenutting proportioneel bevorderen. Deze drie impactbenaderingen zijn de Impact Outlook, Impact Plan en Impact Focus benadering.

Impact Outlook benadering

Onderzoek gericht op een wetenschappelijke vraag, waar geen maatschappelijke vraag aan vooraf hoeft te gaan

Aanpak gericht op het faciliteren van (onvoorziene) kansen voor maatschappelijke impact tijdens de looptijd

Beoordelingscriterium keuze wetenschappelijke en/of maatschappelijke impact

Impact Plan benadering

Onderzoek dat erop is gericht een bijdrage te leveren aan maatschappelijke vraagstukken

Geïntegreerde aanpak voor productieve interacties, Theory of Change en Impact Pathway

Waar mogelijk clustering: geïntegreerde strategie voor een call, programma of missie

Impact Focus benadering

Onderzoek met focus op de toepassing van reeds ontwikkelde kennis en inzichten

Aanpak gericht op een concrete stappen richting toepassing

Wetenschappelijke impact is geen onderdeel van de ontwikkeling

Pilots 2019 – 2020

Middels enkele pilots ontwikkelt, evalueert en implementeert NWO bovenstaande impactbenaderingen. De pilots vinden plaats binnen de volgende financieringsinstrumenten:

Impact Outlook benadering

- NWO Open Competitie ENW
- NWO Open Competitie SGW 2020
- Investeringen NWO-Groot 2019 – 2020

Impact Plan benadering

- NWA-ORC 2019
- Kennis- en Innovatie Convenant (KIC) 2020 – 2023
- Merian Fund

Maatschappelijke impact meten?

Het behalen van maatschappelijke impact, en zelfs outcomes, overschrijdt doorgaans de looptijd van een onderzoeksproject. Daarbij is de bijdrage van onderzoek aan maatschappelijke impact vaak moeilijk te bepalen.

NWO beoordeelt onderzoek daarom niet op het behalen van maatschappelijke impact, maar wel op de inspanningen die zijn verricht en successen die zijn behaald in het bevorderen van het kennisbenuttingsproces.